

## Kirja-arvio

### **Life after Integrated and Dialogical Treatment of First-Episode Psychosis, Long-Term Outcomes at the Group and Individual Level**

*Tomi Bergström (2020). Akateeminen väitöskirja, 207. JYU.*

PsL, psykoterapian erikoispsykologi Tapio Ikonen

Tomi Bergström on tutkinut asiakkaiden näkökulmasta tämän päivän suomalaisen psykiatrian valtavirran kannalta epämuodikasta toimintaa: avoimen dialogin hoitomallia, jota on kehitetty Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirissä 1980-luvulta alkaen.



Tomi Bergström

Käsillä oleva väitöskirja koostuu kolmesta osatutkimuksesta. Ensimmäinen osa käsittelee avoimen dialogin hoitomallin mukaista hoitoa 1990-luvulla Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin alueella saaneiden potilaiden hoidon käyttöä, toinen osa vertailee kansallisten rekisterien pohjalta potilaiden vointia muualla maassa tavanomaista hoitoa saaneeseen vertailuryhmään ja kolmannessa osatutkimuksessa tarkastellaan potilaiden omasta elämästään kertomia tarinoita.

Tutkimuksessa on tavallista pidempi seuranta-aika, lähemmäs 20 vuotta, joten se antaa kuvaa siitä, miten ensipsykoosipotilaitten elämä on kulkenut pitkässä juoksussa psykoosiin sairastumisen ja avoimen dialogin mallin mukaisen hoidon jälkeen.

Ensimmäisen osatutkimuksen antama kuva potilaitten hoidosta vastaa sitä mitä avoimen dialogin hoitomallista ja tarpeenmukaisesta hoidosta odottaisi: hoito painottuu sairastumisen alkuvaiheeseen, keskimääräinen hoitoaika on 4 vuotta. Hoidon alussa korostuu perhe- ja verkostokeskeisen työn osuus, ajan myötä painotus siirtyy yksilöllisempään työtoteeseen, sairaalahoitopäiviä on suhteellisen vähän, 29 % potilaista on hoidettu kokonaan avohoidossa, kaikki potilaat eivät saa neuroleptihoitoa jne.

Avoimen dialogin periaatteiden mukaista hoitoa saaneet potilaat olivat seuranta-ajan päättyessä verrokkeja useammin työelämässä, käyttivät vähemmän neuroleptejä ja olivat harvemmin enää psykiatrisen hoidon piirissä.

Potilaitten tarinoissa ei korostu diagnostisen tai lääketieteellisen kielen käyttö, vaan sairastumista kuvataan arkikielellä pitkäaikaisena vaikeuksien kasaantumisenä. Samoin toipumisen kuvaamisessa korostuu potilaan omat ja läheisten ponnistukset. Kertojat eivät siis korosta hoitojärjestelmän osuutta, vaan omaa toimijuuttaan ja lähiyhteisön tukea.

Väitöskirja on kompakti ja tieteelliseksi raportiksi helppolukuinen paketti. Tutkijan argumentointi ja kirjoitustapa on selkeää ja helppoa seurata. Tutkimuksen aihe on kauan odotettu: on mielenkiintoista lukea siitä, miten paljon huomiota saaneen hoitomallin mukaista hoitoa saaneitten ihmisten elämä on järjestynyt pidemmällä aikavälillä. Jo aikaisempien raporttien ja hoitomallin rakentamisessa ja toteutuksessa mukana olleitten antama kuva saa vahvistusta. Psykoosiin sairastuneitten ihmisten toimintakyky ja toimijuus näyttää säilyvän tavanomaista hoitoa paremmin avoimen dialogin mallin mukaisessa hoidossa. Teoriaosa sisältää ajanmukaisen ja ansiokkaan katsauksen aiheesta muualla kirjoitettuun. Tähän tutkimukseen kannattaa tutustua! Tämä tutkimus herättää tärkeitä kysymyksiä tämän päivän hyvin lääkehoitopainotteiselle psykiatialle: onko mahdollista sivuuttaa yhteisöllisyyden ja asiakkaan oman kokemuksen ja toimijuuden merkitys?

Linkki väitöskirjaan:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-8119-8>